

Ny forvaltningslov

- Kommunesamling 11.-12. mai 2026

Landbruksavdelingen

Mette Skjævesland Pedersen



Statsforvalteren i Agder



13.05.2026



LOV-2025-06-20-81

- Vedtatt sommeren 2025
- Trer i kraft i 2027



13.05.2026



Ny forvaltningslov

- Loven viderefører hovedtrekkene i gjeldende lov
- Justeringer for å gjøre loven bedre tilpasset dagens arbeidsformer og organisering
- Lettere tilgjengelig for forvaltningen og for publikum
- Klart og enkelt språk
- Lovfeste flere regler som i gjeldende rett er ulovfestet

Delegering

§ 22. Delegering av offentlig myndighet

(1) Reglene i dette kapitlet gjelder delegering av myndighet som et forvaltningsorgan har til å fatte enkeltvedtak eller gi forskrifter.

(2) Et forvaltningsorgan som delegerer myndighet, kan gi instruks om hvordan myndigheten skal utøves. En delegering kan når som helst trekkes tilbake.

§ 23. Adgangen til å delegere

(1) Kongen og departementene kan delegere myndighet til sine underordnede forvaltningsorganer.

(2) Andre statlige forvaltningsorganer kan delegere myndighet til underordnede organer når det følger av lov, forskrift eller beslutning av overordnet organ, eller hvis det av hensyn til en hensiktsmessig saksavvikling i de berørte forvaltningsorganene er et særlig behov for delegering.

(3) Delegering fra statlige forvaltningsorganer til uavhengige organer, private eller andre selvstendige rettssubjekter krever hjemmel i lov.

(4) Delegering fra statlige forvaltningsorganer til kommuner og fylkeskommuner krever hjemmel i lov.

(5) For delegering internt i kommuner og fylkeskommuner og fra kommuner og fylkeskommuner til andre selvstendige rettssubjekter gjelder reglene i **kommuneloven kapittel 5**.

- Kapittel 3 i den nye loven
- Gjeldende forvaltningslov har ikke regler om delegering
 - Følger i dag av ulovfesta rett





Habilitet

§ 26. Forhold som fører til inhabilitet uten videre

(1) Den som selv er part i saken, er inhabil.

(2) En person er inhabil hvis en part i saken er vedkommendes

- a. nåværende eller tidligere ektefelle eller samboer, eller nåværende forlovede
- b. slektning i rett opp- eller nedstigende linje eller en slik slektnings ektefelle, samboer eller forlovede
- c. søsken eller søskens ektefelle, samboer eller forlovede
- d. ektefelles, forlovedes eller samboers søsken eller slektning i rett opp- eller nedstigende linje
- e. fosterbarn eller fosterforelder
- f. stebarn eller steforelder.

(3) En person er inhabil når vedkommende

- a. er eller har vært verge eller fullmektig for en part etter at saken ble innledet
- b. har ledende stilling eller verv i styret eller bedriftsforsamlingen i et foretak, en sammenslutning eller en stiftelse som er part i saken.

Et varamedlem omfattes av bokstav b når vedkommende har deltatt i styrets behandling av saken.

- Habilitetsreglene finner vi i kapittel 4 i den nye loven
- Er her gjort noen justeringer i blant annet nye § 26, om forhold som automatisk fører til inhabilitet



Klage

§ 61. Klagerett

(1) Et enkeltvedtak kan påklages av

- a. en part
- b. andre som i vesentlig grad berøres av vedtaket
- c. en forening eller stiftelse dersom vedtaket berører interesser som det ligger innenfor dens formål og naturlige virkeområde å ivareta.

- I gjeldende lov:
 - o "annen med rettslig klageinteresse"
- Ny ordlyd i den nye loven
- Den nye ordlyden er ment å ha samme innhold som regelen i gjeldende lov
 - o Den nye ordlyden gir mer uttrykk for vurderingstemaet for vurderingen



Retting av feil i vedtak

§ 70. Retting av feil i vedtak

(1) Et forvaltningsorgan **kan** av eget tiltak eller dersom en part ber om det, rette klare skrive- eller regnefeil, utelatelser og andre lignende feil i et enkeltvedtak som det har fattet. Uriktige personopplysninger **skal** rettes, jf. [personvernforordningen artikkel 16](#).

(2) Forvaltningsorganet skal sende det rettede vedtaket til partene i saken. Det skal fremgå av vedtaket at det er rettet, og hva som er rettet.

- I gjeldende rett:
 - o Ulovfesta
- Tatt inn i § 70 i den nye forvaltningsloven
- Retting av klare feil er noe annet enn omgjøring



Omgjøring av eget vedtak

Gjeldende forvaltningslov:

§ 35. (omgjøring av vedtak uten klage).

Et forvaltningsorgan kan omgjøre sitt eget vedtak uten at det er påklaget dersom

- a. endringen ikke er til skade for noen som vedtaket retter seg mot eller direkte tilgodeser eller
- b. underretning om vedtaket ikke er kommet fram til vedkommende og vedtaket heller ikke er offentlig kunngjort, eller
- c. vedtaket må anses ugyldig.

Ny forvaltningslov:

§ 71. Omgjøring av eget vedtak

- (1) Et forvaltningsorgan kan omgjøre sitt eget enkeltvedtak hvis
- a. melding om vedtaket ikke er kommet frem til parten og vedtaket heller ikke er gjort offentlig kjent av forvaltningsorganet
 - b. endringen ikke er til skade for noen part
 - c. parten bryter vilkår i vedtaket eller sentrale forutsetninger for vedtaket svikter og omgjøringen ikke er uforholdsmessig
 - d. sterke allmenne eller private interesser som taler for omgjøring, veier vesentlig tyngre enn hensynene som taler imot.

- I gjeldende rett:

- Forvaltningsloven § 35
- Ulovfesta regel om omgjøring basert på interesseavveining

- Ny forvaltningslov:

- § 71, bygger på gjeldende forvaltningsloven § 35 og ulovfesta regel om interesseavveining



Ugyldighet

§ 74. Ugyldighet

(1) Et enkeltvedtak er ugyldig så langt det mangler nødvendig hjemmel. I helt særlige unntakstilfeller vil hensynet til en part som i aktsom god tro har innrettet seg etter vedtaket, føre til at vedtaket likevel er gyldig.

(2) Når det er gjort feil ved behandlingen av saken, er vedtaket ugyldig hvis det er en reell mulighet for at feilen kan ha påvirket vedtakets innhold. Vedtaket er likevel gyldig hvis særlige grunner tilsier det. I vurderingen etter andre punktum skal det blant annet legges vekt på om parten har innrettet seg etter vedtaket, om parten selv er å bebreide for feilen eller har vært kjent med den, om ugyldighet er til gunst eller skade for parten eller andre, hva slags feil som er begått, og hvor grov feilen er, og hvor lang tid som er gått.

(3) Hvis forvaltningsorganet blir klar over at et vedtak er helt eller delvis ugyldig, skal det oppheve eller endre vedtaket så langt ugyldigheten rekker. Hvis feilen kan repareres i ettertid, kan forvaltningsorganet i stedet beslutte å opprettholde det opprinnelige vedtaket. Plikten etter første punktum gjelder bare så langt det foreligger et reelt behov for å oppheve eller endre vedtaket.

(4) En opphevelse, endring eller opprettholdelse av et vedtak etter tredje ledd kan også besluttes av et overordnet forvaltningsorgan.

(5) For behandlingen av saker etter tredje ledd gjelder reglene i [kapittel 7](#) og [8](#).

- I gjeldende rett:

- De alminnelige reglene om ugyldighet i gjeldende rett er ulovfesta. Den ulovfesta ugyldighetslæren

- Ny forvaltningslov:

- § 74. I hovedsak lovfesting av den ulovfesta ugyldighetslæren, med enkelte klargjøringer og endringer
- Omgjøring av ugyldige vedtak etter § 74 tredje ledd

Myndighetsmisbrukslæren



§ 40. Skranker for skjønnsutøvelsen

(1) Selv om en avgjørelse eller vurdering er overlatt til forvaltningens frie skjønn, kan forvaltningsorganet ikke vektlegge utenforliggende hensyn, utøve usaklig forskjellsbehandling eller treffe grovt urimelige avgjørelser.

- I gjeldende rett:
 - o Myndighetsmisbrukslæren er ulovfesta rett
- Ny forvaltningslov:
 - o § 40. Innebærer ikke endringer av gjeldende rett

Vilkårslæren



§ 41. Adgangen til å sette vilkår

(1) I vedtak om tildeling av tillatelser eller andre goder som parten ikke har krav på, kan forvaltningsorganet sette vilkår. Vilkårene må ha saklig sammenheng med tildelingen og kan ikke være uforholdsmessig tyngende.

- I gjeldende rett:
 - o Vilkårslæren er ulovfesta rett
 - o Særlovgivningen kan ha lovfesta regler
- Ny forvaltningslov:
 - o § 41. Innebærer ikke endringer av gjeldende rett



Lovspeil

BESTEMMELSENS INNHOLD	GJELDENDE LOV	NY LOV
Delegering av myndighet		Kapittel 3
Delegering av offentlig myndighet	Ulovfestet rett	§ 22
Adgang til å delegere	Ulovfestet rett	§ 23
Krav til beslutning om delegering og plikt til kunngjøring	Ulovfestet rett	§ 24
Habilitet		Kapittel 4
Hva habilitet innebærer	§§ 6 og 10	§ 25
Forhold som fører til inhabilitet uten videre	§ 6 første ledd	§ 26
Inhabilitet etter konkret vurdering	§ 6 annet ledd	§ 27
Behandling av saken til tross for inhabilitet	§ 6 fjerde ledd og § 7	§ 28
Avgjørelse av habilitetsspørsmål	§§ 8 og 9	§ 29
Klage		Kapittel 8
Klagerett	§ 28 første, tredje og fjerde ledd	§ 61
Klageinstans	§ 28 første og annet ledd	§ 62
Klagefrist	§ 29 og 30	§ 63
Overholdelse av klagefristen	§ 30	§ 64
Oversitting av klagefristen mv	§ 31	§ 65
Klagens adressat, form og innhold	§ 32	§ 66
Undersinstansens behandling av klagesaken	§ 33	§ 67
Klageinstansens behandling av klagesaken	§ 33 femte ledd og § 34	§ 68
Sakskostander	§ 36	§ 69
Retting, omgjøring og ugyldighet		Kapittel 9
Retting av feil i vedtak	Ulovfestet rett	§ 70
Omgjøring av eget vedtak	§ 35 første ledd og ulovfestet rett	§ 71
Saksbehandling i omgjøringssaker	Ulovfestet rett	§ 73
Ugyldighet	§ 41 og ulovfestet rett	§ 74